

AIKA: Keskiviikko 19.6.2024 klo 10.00

PAIKKA: Kokouskeskus Tampella, kh. Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Osallistujat:

jäsenet:

Kummola Kalervo, pj. 74-81 §

Kouhia Raimo, 1. vpj.

Kolehmainen Toni, 2. vpj

Helimo Matti 74-81 §

Jussila Anne-Mari 74-81 §

Nyman Anne

Pispala Kristiina

Raevaara Aarne

Repo Sirpa

Rokosa Inna

~~Salmi Pekka~~

Viljanen Jussi

Österberg Pauliina

varajäsenet:

~~Järvenpää Elina~~

~~Mari Orell~~

~~Leppänen Aki~~

~~Järvisalo Vilma~~

~~Markkanen Jouni~~

~~Tuominen Jari~~

~~Salo Tanja~~

~~Kaleva Lassi~~

~~Virkkunen Katri~~

~~Liimola Anne~~

~~Porttikivi Ilkka~~

~~Koppanen Matti~~

~~Päivänen Maria~~

Muut osallistujat:

Nurminen Päivi

Pohjonen Juhani

Yli-Rajala Juha 74-81 §

Lehrbäck Minna

seutujohtaja, esittelijä, TKS

seutusihteerä, sihteerä, TKS

kuntajohtajakokouksen pj., Tampere

seutuassistentti/tiedottaja, TKS

Kutsuttu kokoukseen:

Kuusela Kaisu

~~Lippo Antti~~

Välimäki Jussi

seutusuunnittelupäällikkö, TKS, 74-80 §

~~kehittämispäällikkö, TKS 80-81 §~~

seututietopäällikkö, TKS 81 §

Kalervo Kummola
puheenjohtaja 74-81 §

Raimo Kouhia
puheenjohtaja 81-86 §

Juhani Pohjonen
sihteerä

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ____/____2024

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Anne Nyman

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimisto

____/____2024

Todistaa

Juhani Pohjonen

Käsiteltävät asiat:

74 § KOKOUKSEN AVAUS	4
75 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	4
76 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA	5
77 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	6
78 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	7
79 § MAL5 (2024-2027) -SOPIMUSNEUVOTTELUT, TILANNEKATSAUS	8
80 § SINI-VIHERSTRATEGIAN VALMISTELU, LÄHETEKESKUSTELU	9
81 § TAMPEREEN KUPUNKISEUDUN KANSAINVÄLISTYMISEN TILANNNEKUVA JA TAVOITTEIDEN ETENEMINEN	11
82 § VEHRÄÄ METROPOLIMME -SEUTUSRATEGIAN ARVIOINTI	13
83 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT	15
84 § SEURAAVAT KOKOUKSET	16
85 § MUUT ASIAT	16
86 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	16

74 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja Kummola avasi kokouksen klo 10.05.

75 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Seutuhallitus 19.6.2024
Päätösehdotus. Puheenjohtaja Kummola:

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi.

Todetaan kokous päätösvaltaiseksi.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perustelut:

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään 7 päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään toimielimen päättämällä tavalla jäsenille, henkilökohtaisille varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus ko. kokouksessa.

Seutuhallitus ja muut toimielimet ovat päätösvaltaisia, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisesti 22.5.2024

76 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA**Seutuhallitus 19.6.2024**

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Kummola:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa on Anne-Mari Jussila.

Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisessä allekirjoitusjärjestelmässä.

Päätös.

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Anne Nyman.

Perustelut:

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjantarkastaja on valittu aakkosjärjestyksessä seutuhallituksen varsinaisten jäsenten joukosta.

Kuntayhtymällä on käytössä sähköinen, vahvaan tunnistukseen perustuvan allekirjoituspalvelu, jolla pöytäkirjat tarkastetaan ja allekirjoitetaan.

77 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esityslista on toimitettu sähköisesti 12.6.2024.

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 19.6.2024

Puheenjohtaja Kummola:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

78 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutuhallituksen edellisen kokouksen 24.4.2024 toimeenpano

ASIA	TOIMEENPANO
Maankäyttöyhteistyö seudullisesti merkittävillä työpaikka-alueilla	Teeman jatkovalmistelu jatkuu seudullisessa yhteistyössä, BT, TKS ja kunnat
MAL-seuranta vuodelta 2023	Palaute seurannasta annetaan tämän kokouksen yhteydessä

Seutupäivä 5.6.2024 Orivedellä onnistui hyvin.

Kuntajohtajakokouksen muistiot 24.5. ja 6.6.2024.

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 19.6.2024

Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja:

Seutusihiteeri Juhani Pohjonen p. 0405878557
etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

79 § MAL5 (2024-2027) -SOPIMUSNEUVOTTELUT, TILANNEKATSAUS

Päätösehdotus:	Seutuhallitus 19.6.2024 Seutujohtaja Nurminen: Seutuhallitus päättää merkitä neuvottelutilanteen tiedoksi ja ohjeistaa jatkovalmistelua.
Päätös.	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Käsittelyvaiheet:	SH 21.6., KJK 22.9., SH 27.9.2023, KJK 6.10., SH 29.11., KJK 1.12., KJK 12.1., SH 24.1., KJK 2.2., KJK 16.2., SH 6.3., KJK 26.4., SH 29.5., KJK 6.6, KJK 14.6.,
Liitteet:	MAL-sopimusluonnos/23.4.2024
Tiedoksi:	
Lisätietoja:	Seutusihteeri Juhani Pohjonen p. 0405878557 etunimi.sukunimi@tampereseutu.fi
Perustelut:	Seutujohtaja Nurminen MAL-neuvottelut ovat olleet pysähdyksissä maaliskuusta alkaen. Tampereen seudun osalta neuvottelut jatkuvat 11.6.2024. Neuvotteluissa avoinna ovat olleet rahoituskysymykset lähinnä liikennejärjestelmän hankkeisiin sekä kunnallistekniikan rahoittamiseen (Ara). Valtion toiveena on, että sopimuskäsittely etenisi ripeästi. Tämä tarkoittaa 11.6 neuvottelutilanteen informointia seudulla ja kunnanhallituksissa vielä ennen kesälomia. Varsinaisen neuvottelutuloksen valmistuminen ja hyväksyminen seudun päätösrakenteissa menee elokuulle. Tämän jälkeen sopimus lähtee hyväksyttäväksi kuntiin. Sopimusneuvottelujen ja -luonnoksen käsittely etenee seuraavasti seudulla: Masto ja liikennejärjestelmätyöryhmä 12.6, Kuntajohtajakokous 14.6 ja 9.8 (tarvittaessa 23.8) Seutuhallitus 19.6 ja 28.8 Seutujohtaja Nurminen kertoo neuvottelutilanteesta.

80 § SINI-VIHERSTRATEGIAN VALMISTELU, LÄHETEKESKUSTELU

Seutuhallitus 19.6.2024
Päätösehdotus: Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

käydä lähetekeskustelun seudullisen sini-viherstrategian toteuttamisesta.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Käsittelyvaiheet: KJK 24.5.2024

Perustelut: Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela, kehittämisspäällikkö Lippo

Sinisen ja vihreän vahvistaminen seudun rakenteessa on yksi seutustrategian *Vehreä metropolimme 2040* keskeisistä teemoista. Teemaa tarkennettiin *Rakennesuunnitelmassa 2040+*. Siinä sinivihreä kytkettiin seudun ekologiseen- ja virkistysverkostoon, kävelyn ja pyöräilyn verkostoon sekä keskustoihin. Sinivihreä-teema sisältyy myös keväällä 2024 hyväksyttävään seudun kestäväsiirtymän viitekehukseen.

Tausta-aineistona sini-viherteemassa on tunnistettu em. lisäksi seudun metsäekologinen verkosto vuodelta 2018. Verkosto nojaa monin paikoin seudun virkistysalueisiin, jotka muodostavat seudulle verkostomaisen, tosin katkeilevan rakenteen. Verkosto on tärkeä viitekehys myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen työstämiseen seudulla. Myös viimeisin kävelyn ja pyöräilyn seudullinen kehittämissuunnitelma tiekarttoineen voidaan käyttää tausta-aineistona. Aiemmin on valmistunut työssä hyödynnettäviä seudullisia selvityksiä vesistöjen virkistyskäytön lisäämiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi.

Seudullisen siniviherstrategian lähtökohtiin liittyen rakennesuunnitelman strateginen valinta on seudun keskustojen kytkeminen toisiinsa sini-viherrakenteella. Lisäksi suunnitelman kautta halutaan edistää pitkiä, seudun eri osat toisiinsa kytkeviä virkistysreittejä sekä erottaa virkistys- ja ekologiset yhteydet toisiinsa.

Jatkovalmistelu

Seutuyksikkö ehdottaa, että sini-viherstrategia valmistellaan kuntayhtymän budjettirahoituksella kahdessa vaiheessa:

Vaihe 1 ja sen tuotokset (10/2024 – 6 /2025)

1. Toimintaympäristöanalyysi: siniviherrakenteeseen poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset, teknologiset, ekologiset ja lainsäädäntöön liittyviä toimintaympäristön muutosilmiöt
2. Maankäytön tilannekuva seuraavista teemoista:
  - Viherverkosto: ekologinen kestävyys ja ekologiset yhteydet, haavoittuvat alueet ja ilmastoiresilienssi
  - Siniverkosto: vesistöt ja satamat
  - Siniviheralueiden sosiokulttuuriset ja sosioekonomiset merkitykset kuten virkistys ja hyvinvointi
3. Tilannekuvasta ja muutosilmiöistä kumpuavat vaikutukset, mahdollisuudet ja uhat.
4. Siniviherteeman rajaukset ja suuntaaminen kaupunkiseudun kontekstissa.

Vaihe 2 ja sen tuotokset (8/2025 – 6/2026)

1. Strategiset kärjet ja poliittiset linjaukset seudullisista sinivihertavoitteista
2. Toimenpiteet tavoitteiden edistämiseksi
3. Seurantamalli sekä indikaattoreiden ja mittareiden valinta

Strategian valmistelua tuetaan opintomatalla siniviherteeman edelläkävijäalueisiin.

Asia on käsitelty kuntajohtajakokouksessa 24.5. Kuntajohtajat painottivat keskustelussa seudun elinvoiman ja pitovoiman vahvistamista sekä asukkaiden houkuttelua. Viherrakenteen hyödynnettävyys haluttiin nostaa esiin. Tässä teemassa mainittiin pitkät reitit sekä vesistöjen monipuolinen käyttö sekä ympärivuotisuus. Työn toivottiin konkretisoivan Vehreän metropolimme -visiota.

Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela ja kehittämisspäällikkö Lippo selostavat asiaa kokouksessa.

81 § TAMPEREEN KUPUNKISEUDUN KANSAINVÄLISTYMISEN TILANNNEKUVA JA TAVOITTEIDEN ETENEMINEN

Seutuhallitus 19.6.2024

Päätösehdotus: Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi kansainvälistymisteeman tilannekuvan ja tavoitteiden etenemisen.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet: Tampereen seudun KV-tilannekuva
Maahanmuutto Suomeen – tilastoaineisto 2/2024/Migri

Käsittelyvaiheet: KJK 24.5.2024

Perustelut:

”Maailmalle auki” on Vhreä metropolimme 2040 -seutustrategian yksi kolmesta pääteemasta. Strategiassa todetaan, että kaupunkiseutu on kokoaan suurempi toimija kansainvälisissä verkostoissa. Toimimme maailmalla meille tärkeiden asioiden edistämiseksi muun muassa kestävän liikkumisen, älykkään kaupungin ja teollisen valmistuksen teemoissa. Tämä näkyy muun muassa EU-raham hyödyntämisenä.

Seutustrategian toteutussuunnitelmassa on vastuut kansainvälistymisen edistämiseksi on kirjattu seuraavasti:

1. Kokoamme kansainvälistymisen tilannekuvan ja tavoitteet. Kuntayhtymä huolehtii seudullisesta tilannekuvasta ja tavoitteiden valmistelusta.
2. Hakeudumme kehittämiskumppaniksi 1-2 eurooppalaiseen metropoliin tai verkostoidumme EU-hankkeiden kautta. Kuntayhtymä tavoittelee enimmäistä seudullista EU-hankkeita.
3. Rakennamme englanninkielisen kasvatus- ja koulutuspolun varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Jäsenkunnat huolehtivat englanninkielisen koulutuksen tarjonnasta yhteisvastuullisesti.
4. Huomioimme monikulttuurisuuden kaupunki- ja asuin ympäristöjen suunnittelussa. Kuntayhtymä huomioi kansainvälistymisen asumisen laatutyössä/ohjelmassa.
5. Panostamme kv-rekrytointiohjelmiin ja rekrytointipalveluihin. Jäsenkunnat huolehtivat rekrytointitoimista ja Tampere International Housen toiminnasta.

Kuntayhtymä ja seudun työryhmät ovat aktiivisesti edistäneet tavoitteita 1-2. Niiden osalta on tehty seuraavat toimenpiteet:

- Kv-benchmarkingtyö kohteina Bristol, Essen, Malmö, Arnheim-Nijmegen, Portland. Työhön sisältyi verkkotyöpaja kaupunkien kanssa.
- Kv-skenaariotyö, jonka suosituksia olivat mm. eurooppalaisen yhteistyön vahvistaminen ja Welcoming City -ohjelman seudullistaminen.
- Kriteeristö mahdollisista kumppanikaupungeista, joilla kansallinen kakkoskaupunkirooli, strateginen panostus kestävään kehitykseen, siniviherteemat osana kaupunkikehitystä, panostus asukasosallistumiseen, paikallinen yliopisto ymv. tekijät. Listalle nousivat Göteborg, Aarhus, Arnheim-Nijmegen ja Zurich.
- Syventävä tarkastelu em. alueiden siniviherteemoihin.
- Potentiaalisten ja teemoiltaan relevanttien kv- verkostojen tunnistelu (esim. Eurocities)
- Lisäksi kuntayhtymä haki yhdessä Itämeri-instituutin ja Oulun kaupungin kanssa EAKR-rahoitusta 10/2023 sinivihherstrategian laadintaan, mutta ei saanut myönteistä rahoituspäätöstä.

Tavoitteet 3, 4 ja 5 ovat edenneet seuraavasti:

Sivistyspalvelujen seudullinen työryhmä aloittaa englanninkielisen kasvatus- ja koulupolun valmistelutyön syksyllä 2024. Asumisen laatutyö, jossa kansainvälistyminen ja monikulttuurisuus huomioidaan, käynnistyy osana MAL-sopimuksen toteutusta 2025. Kansainvälisten osaajien houkuttelusta huolehtivan Tampere International Housen seudullisesta toimintamallista on käynnistetty keskustelu kuntajohtajakokouksessa.

Seututietopäällikkö Välimäki ja kehittämispäällikkö Lippo selostavat seutustrategian mukaisia kansainvälistymisen tavoitteita ja tilannekuva kokouksessa tarkemmin.

82 § VEHRÄ METROPOLIMME -SEUTUSTRATEGIAN ARVIOINTI

Kalervo Kummola, Anne-Mari Jussila, Matti Helimo ja Juha Yli-Rajala poistuivat kokouksesta.

Raimo Kouhia jatkoi kokouksen puheenjohtajana.

Päätösehdotus: Seutuhallitus 19.6.2024
Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

keskustella arviointityön toteuttamisesta,

ohjeistaa jatkovalmistelua ja

että strategiatyöryhmä voi viimeistellä arviointiprosessin.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet: Seutustrategia ja toteutusohjelma

Käsittelyvaiheet: Strategiatyöryhmä 14.5., KJK 6.6.

Perustelut: Seutusihteeri Pohjonen

Seutuhallitus on hyväksynyt Vehreä metropolimme -seutustrategialle toteutusohjelman, jossa kirjoitetaan seutustrategian seurannasta:

”Seutuhallitus seuraa kaupunkiseudun ja seutuyhteistyön kehitystä vuosittain mm. MAL-raportoinnin, seututietokatsausten sekä kuntayhtymän tilinpäätöksen ja vuosikatsauksen yhteydessä. Seutustrategia arvioidaan valtuustokauden päätteeksi.”

Arviointi sisältäisi mm. seuraavat työpaketit:

1) sähköinen arviointikysely, joka tukeutuu strategian toteutusohjelmaan ja toimintaympäristön muutosten arviointiin. Arviointikyselyyn vastaavat seututyöryhmät, KJK ja SH.

2) avainhenkilöiden haastattelut, joilla voidaan syventää ja laadullistaa mm. sähköisen kyselyn tuloksia.

3) strategian valmistelua tukeneen asukasraadin arviointipalaute.

4) numeerinen koonti keskeisistä vuosiraportoinneista.

5) seutufoorumin (12/2024) hyödyntäminen arviointipalautteen antamiseen.

6) kokoava ”tarina” edellä mainituista, joka antaa analyysin seutustrategian toteutumisesta sekä arviointituloksista ja sisältää syötteet seuraavalle strategian valmistelulle.

Mahdollinen kumppani arviointityöhön

Demos Helsinki oli työkumppanina, kun strategiaa valmisteltiin. Demos Helsingiltä on tiedusteltu mahdollisuutta tuottaa omalta osaltaan lisäarvoa arviointiin.

Aikataulu

Arviointikyselyn ja muut työpaketit valmistelee strategiatyöryhmä yhdessä seutuyksikön kanssa siten, että arviointityöpaketit toteutetaan syys-marraskuussa 2024.

Tulosten, analyysin ja syötteiden kokoaminen joulukuussa 2024-tammikuussa 2025.

Tulokset käsitellään seututyöryhmissä, kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa tammi-maliskuussa 2025.

Päätös seutustrategian päivittämisen käynnistämisestä seutuhallituksessa maaliskuussa 2025.

Päivitetty Vehreä metropolimme seutustrategia ver. 1.01 valmistuu keväällä 2026.

Arviointitulosten hyödyntäminen

Tuloksia hyödynnetään syötteinä seutustrategian seuraavassa päivittämistyössä.

Tulokset lähetetään jäsenkunnille hyödynnettäviksi niiden omista strategiaprosesseista.

83 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT**Seutuhallitus 19.6.2024**

Päätösehdotus:

Seutuhallituksen 1. varapuheenjohtaja Kouhia:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan tekemät päätökset 22.5.-11.6.2024 ja

että päätöksiä ei oteta seutuhallituksen käsiteltäviksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet:

Liitteet:

Koonti seutujohtajan päätöksistä.

Tiedoksi:

Lisätietoja:

Seutusihteeri Juhani Pohjonen p. 0405878557
etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

Perustelut:

Seutusihteeri Pohjonen

Kuntalain 92 §:n sisältyvät määräykset viranhaltijapäätösten ottamisesta seutuhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on tarkempia määräyksiä asioista, joista seutujohtaja päättää. Lisäksi seutuhallitus voi päätöksellään delegoida päätöksenteon asiassa seutujohtajalle.

Seutuhallitukselle esitetään seutujohtajan päätöspöytäkirjat asioiden mahdollista käsiteltäväksi ottamista varten.

Pöytäkirjat ovat luettavissa ennen kokousta seututoimistolla.

84 § SEURAAVAT KOKOUKSET

Kokouspäivät vuodelle 2024

Kokoukset keskiviikkoisin klo 10.00-12.00.

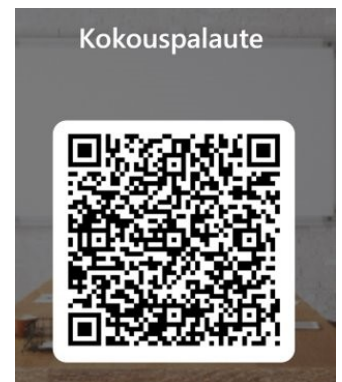
Heinäkuussa ei kokousta.

28.8., 25.9., 30.10., 27.11., 18.12.

85 § MUUT ASIAT

Osana toiminnan kehittämistä kuntayhtymä kokoaa palautetta keskeisten toimijoiden kokouksista. Palautteen voi antaa linkissä:
<https://forms.office.com/e/Sb78TEicTK>

tai lukemalla mobiililaitteella QR-koodin:

Seutujohtaja selosti hallintopäällikön rekrytoinnin aikataula ja etenemistä.

86 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

1. varapuheenjohtaja Raimo Kouhia päätti kokouksen klo 11.35.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 16 pages before this page

Dokumentet inneholder 16 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 16 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 16 sider før denne side

Detta dokument innehåller 16 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende